

ת"פ 47941/06/15 - מדינת ישראל - פמ"ד נגד ס ג

בית משפט השלום באילת

05 יולי 2017

ת"פ 47941-06-15 מדינת ישראל נ' ג

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:

מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ מתמחה, אדווה פנחס מלול, מתמחה נורית מעתוק -
פרקליטות מחוז דרום

נגד
הנאשם:

ס ג
ע"י ב"כ עו"ד גד קינסנגוריה ציבורית

גזר דין

האישום וההרשעה

1. ביום 19.4.2016, הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של יצוא, יבוא מסחר והספקה של סמים מסוכנים לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים").

2. לפי כתב האישום המתוקן, במועד כלשהו עובר ליום 11.3.2014, החליט הנאשם לייבא סמים מסוכנים מספרד לישראל. ביום 11.3.2014 התקבלה בישראל באמצעות דואר רשום לכתובתו של הנאשם חבילה מספרד והכילה 9.8861 גרם של סם מסוכן מסוג Dimethylmethcathinone ו-0.3201 גרם של סם מסוכן מסוג Methyiethcathinone-4. בדרך זו ייבא הנאשם סם מסוכן מספרד לישראל ללא היתר כדין.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה, גב' נורית מעתוק, עתרה למתחם ענישה הולם, שבין 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל. בנסיבות המקרה דנא ביקשה המאשימה לגזור על הנאשם עונש מאסר ברף התחתון של המתחם הנטען, מאסר מותנה וקנס, בשים לב שהנאשם נעדר עבר פלילי והחל תהליך טיפולי. התובעת עמדה על חומרת העבירה ועל הצורך להילחם ולמגר עבירות מסוג זה. התובעת ציינה כי תופעת

יבוא הסמים הולכת ונפוצה וטענה כי יש למנוע מאלה המצפים לרווחים קלים מייבוא הסם להגשים מטרותם. נטען כי הנאשם ביצע את מעשיו בתכנון מוקדם ומוקפד, באופן שלא ניתן להטיל ספק בכוונותיו וגם אם חלקו התמצה אך בהקלה על הייבוא מבלי שנשא את הסם על גופו, תרם במעשיו תרומה משמעותית ליבוא הסם לישראל. התובעת התייחסה לסוג הסם ומשקלו ועמדה על השלכות הפצתו בקרב האוכלוסייה, הגם שבמקרה זה נמנעה הפצתו. נטען כי הנאשם פגע בערכים החברתיים של שמירה על בריאותו ושלומו של הציבור. התובעת הפנתה לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, מהם עולה כי הנאשם פנה לשימוש בסמים והתנהלות שולית עקב מצבו הנפשי והיותו עולה חדש אך הטיפול התרופתי שניתן לו לא סייע דיו בייצוב מצבו הנפשי ולפיכך יש כוונה לשלבו בטיפול להתמודדות בהתמכרות. עם זאת, נטען כי לאור אופייה של העבירה, יש לתן משקל לאינטרס הציבורי ולגורם ההרתעה ולא לחרוג ממתחם העונש ההולם. התובעת הפנתה לפסיקה רלוונטית.

4. ב"כ הנאשם, עו"ד גד קינן, עתר למתחם ענישה שבין של"צ למספר חודשי עבודות שירות, וביקש שהעונש שיוטל על הנאשם יימצא ברף התחתון של מתחם זה. נטען כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו והודה במיוחס לו בהזדמנות הראשונה. נמסר כי הנאשם הזמין את הסמים לשימוש העצמי לאחר שהיה נתון בעומס ודחק רגשי נוכח נסיבות חייו המורכבות ובהיותו עולה חדש בארץ, ללא סביבה תומכת. נמסר שהסמים נתפסו על ידי המשטרה בשדה התעופה ולא הגיעו לידי הנאשם ואף על פי כן, הודה הנאשם בכך שהזמין את החבילה ולקח אחריות על מעשיו. הסנגור הפנה לתסקיר שירות המבחן ממנו עלה כי הנאשם לקח חלק בהליך שיקומי בן 9 חודשים ביחידה לנפגעי סמים, וכי הליך זה עלה יפה. נטען כי הטלת מאסר על הנאשם, אף בדרך של עבודות שירות, תפגע בשיקומו ובפרנסתו. הסנגור ביקש להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, באשר יבוא הסמים נעשה לצורך שימוש עצמי ולא לצורך מסחר ובכך שהחבילה כלל לא הגיע ליעדה. נטען כי מדובר בסם שהוסף לפקודת הסמים המסוכנים בשנת 2010 וכי חומר דומה נמצא גם בעלי הגת המותרים לשימוש. צוין כי הנאשם נעדר עבר פלילי ומאז האירוע נשוא כתב האישום, לפני כשלוש שנים, לא ביצע כל עבירה נוספת. צוין כי בדיקות לגילוי שרידי סם שנערכו לנאשם במהלך תקופה זו נמצאו נקיות. הסנגור הגיש את הדיפולמה של הנאשם מאוניברסיטת אוקלהומה (נ/1), המלצה ממעבידו של הנאשם (נ/2) והציג פסיקה רלוונטית.

5. הנאשם עצמו מסר שהאירוע התרחש לפני כשלוש שנים, זמן קצר לאחר שעלה ארצה. לדבריו עבר תקופה קשה, חווה בדידות וסבל מדיכאון ואף פנה לטיפול רפואי, אך נאמר לו שתחושותיו אינן יוצאות דופן ואין להן טיפול. הנאשם מסר שהזמין את הסם מחו"ל בכוונה לטפל בעצמו, והדגיש כי הוא נועד לשימוש העצמי בלבד. הנאשם מסר כי מאז האירוע חלפו שלוש שנים במהלכם חל שיפור במצבו, הוא לקח חלק בטיפול שיקומי במרכז לנפגעי סמים והוא עובד במשרה מלאה מזה כשנה. הנאשם מסר שהוא מבין ששגה, הביע צער על מעשיו וביקש את רחמי בית המשפט להקלה בעונשו.

דין ומסקנות

6. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), נדרש יחס הולם בין חומרת עמוד 2

מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. תחילה, אקבע את מתחם הענישה למעשה העבירה שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לאחר מכן, אקבע את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבותיו, בצורך בהרתעתו ואחרים כמותו, ובכלל זה אבחן האם ראוי כי ענישת הנאשם תחרוג ממתחם הענישה (ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)).

7. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו אביא בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה; נסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם ובמדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)).

8. **הערכים החברתיים שנפגעו:** הנאשם הורשע בביצוע ייבוא של 9.8861 גרם של סם מסוכן מסוג Dimethylmethcathinone ו-0.3201 גרם של סם מסוכן מסוג Methyiethcathinone-4. עבירה זו, של ייבוא ארצה של סמים מסוכנים, אף אם לא נעשתה לצורך רווח כספי, פוגעת בערכים החברתיים של הגנה על שלום הציבור, ביטחון ובריאותו מפני הפגיעה ההרסנית הכרוכה בשימוש באותם הסמים.

במקרה דנן, **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** הינה ברף התיכון. מצד אחד, מדובר בסמים מסוג קנובואידים סינתטיים, המכונים בפי כל "חגיגת", שאינם נמנים מבין הסמים הקשים כדוגמת הרואין וקוקאין, אך מצד שני נפיצותם בקרב הציבור והקלות היחסית שבה הם מועברים בין בתמורה ובין שלא, פוגעת רבות בכל אותם ערכים מוגנים המפורטים. בנסיבות דנא, נתתי דעתי גם לכך שהסמים לא הגיעו לבסוף לידי הנאשם.

9. בבחינת **נסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40ט) לחוק העונשין), נתתי דעתי לסוג הסם, קנובואיד סינתטי, ולמשקלו, כ-10 גרם, למידת אשמו של הנאשם, לו חלק מרכזי ובלעדי במהלך הדברים, לכך שלא נשמעה סיבה המשמשת לזכותו וכי אין הוא קרוב לסייג לאחריות פלילית.

ייבוא הסם מספרד לישראל דרש תכנון מוקדם ומוקפד אשר מומש עם הגעת החבילה, אשר הכילה את הסם ונשאה את כתובתו של הנאשם בישראל. לא ניתן להטיל ספק בכוונתו של הנאשם להשיג את הסם המסוכן, הגם שזה נתפס קודם שהגיע לידי. הנאשם היה מודע לאיסור שבמעשיו על אף שטען בפני שירות המבחן כי לא היה מודע לכך שמדובר בחומר אסור. בבחינת הנזק שנגרם מביצוע העבירה, יש להביא בכלל חשבון את הנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם לנאשם ולציבור בכללותו ככל שהיה נעשה שימוש בסם על ידי הנאשם ואחרים. מבלי להקל ראש בחומרת המעשה, יש לתת את הדעת כי אין מדובר על סם מהקשים שבסמים ולכמות שנתפסה, שאינה מצביעה, ולו לכאורה, על כוונה להפצת הסם.

10. **מדיניות הענישה הנהוגה** בעבירה שבוצעה מתחשבת בצורך במאבק בנגע הסמים מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים מרתיעים. נקבע בשורה ארוכה של פסקי דין, כי נגע הסמים פשה בארצנו כמגיפה ומשכך מצווים בתי המשפט לתרום את חלקם במלחמה נגד נגע זה, על מנת לבלום את הצפת המדינה בכמויות גדולות של סם.

מי שנגרר אחרי מעשי עבירה המסכנים חיי אדם בצורה מפליגה, צריך לדעת אל-נכון, כי אם ייתפס יטופל עניינו בכל חומרת הדין (ע"פ 575/88 **עאטף בן-אחמד עודה נ' מדינת ישראל**, פ"ד מב(4) 242). יפים לעניין זה דברי כב' השופט שהם בע"פ 3117/12 **ארביב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.9.2012):

"בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתירה של עבירות הסמים, ועל ההשלכות הקשות שיש לשימוש בסם על גופו ועל נפשו של המשתמש (ראו, למשל, ע"פ 6029/03 **מדינת ישראל נ' שמאי**, פ"ד נח(2) 734 (2004)). לפיכך, אמורה הענישה 'לשקף את הצורך הדוחק להביא להדברת הנגע' (שם, בעמ' 740). בע"פ 9482/09 **ביטון נ' מדינת ישראל** (24.7.2011) נתן חברי, השופט ס' ג'ובראן, ביטוי למדיניות הענישה בעבירות סמים, באומרו: "אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה"

ראה גם 9482/09 **ביטון נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.7.2011), כב' השופט ס' ג'ובראן:

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה. 'עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי - קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים' (ע"פ 966/94 **אמזלג נ' מדינת ישראל** (12.12.1995))."

עוד ראו: ע"פ 6029/03 **מדינת ישראל נ' שמאי**, פ"ד נח(2) 734, 739, כב' הש' מ' חשין:

"מתוך מודעות להשפעות הקשות של השימוש בסמים על גופו ועל נפשו של המשתמש - בין השאר, יציאתו של אדם ממעגל החיים הרגיל - ועם התגברות השימוש בסם אמר המחוקק להנחות את בתי-המשפט להחמיר בעונשים המוטלים על סוחרים בסמים. כך קבע המחוקק - והוסיף וקבע - בצד עבירות הסמים עונשים מרביים האמורים לשקף את הצורך הדוחק להביא להדברת הנגע... בעבירות סמים נסוגים השיקולים האישיים של העברין מפני שיקולי הנזק הקשה שהשימוש בסם מביא על המשתמשים בו... שומה עליו על בית-המשפט לשקול את הפגיעה הקשה בצרכני הסם -

צרכנים קיימים וצרכנים פוטנציאליים - לרבות גרירתם לביצוען של עבירות פליליות לצורך מימון הסם".

יצוין כי העובדה שתכניתו של הנאשם סוכלה ובעקבות כך לא הגיעו לידי הסמים המסוכנים לא תוכל לשמש יסוד להקל עמו. "המחוקק הטעים את החומרה היתרה שבעבירה של יבוא סמים, בקובעו לצדה עונש מרבי של 20 שנות מאסר. העובדה כי מזימתו של המערער סוכלה ובעקבות כך נמנעו ממנו פירותיה, לא תוכל לשמש יסוד להקל עמו. האיסור הנוגע ליבוא סמים מסוכנים עומד לעצמו, ואין להוסיף עליו דרישה של הפקת רווחים כאלה או אחרים מן הפעולה האסורה" (ראה:ע"פ 10635/08 ציון נעים נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 13.12.2010)).

11. עיון בפסיקה שניתנה במקרים דומים, מעלה כי על הנאשמים הוטלו עונשי מאסר לתקופות שונות, בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה ובנסיבותיו של הנאשם. כך למשל:

א. בת"פ (מח' ת"א) 29269-02-14 **מדינת ישראל נ' אופיר לוי** (ניתן ביום 4.1.2015), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בשתי עבירות של יבוא סם מסוכן, בכך שייבא מהולנד לישראל סם מסוכן מסוג UR-144 (קנבואיד סינתטי) במשקל כולל של 10 גרם, וכן בעבירות של ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו. בגין עבירות יבוא הסם, קבע בית המשפט **מתחם ענישה הולם, שבין 6 ל-12 חודשי מאסר**. על הנאשם הוטלו בשל כלל העבירות **24 חודשי מאסר**, מאסרים מותנים וקנס בסך 5,000 ₪.

ב. בת"פ (מח' מרכז) 17410-08-13 **מדינת ישראל נ' תום אלקלעי** (ניתן ביום 30.6.2014), הורשע נאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר דיוני בעבירה של יבוא סם מסוכן, בכך שהזמין מהולנד לישראל, באמצעות האינטרנט, סם מסוג דימתילטרופטאמין ((DMT השייך לקבוצת הסמים ההזייתיים במשקל 1,011.84 גרם, אשר נתפס בנמל התעופה בן-גוריון, וכן בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית וסחר בסם מסוכן. בגין עבירת יבוא הסם, קבע בית המשפט **מתחם ענישה שנע בין עבודות שירות למאסר קצר בפועל**. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו משיקולי שיקום, בגין כלל העבירות **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסרים מותנים, קנס בסך 5,000 ₪, פסילת רישיון וצו מבחן למשך 18 חודשים.

ג. בע"פ (מח' מרכז) 9046-01-14 **מדינת ישראל נ' יצחק יעיש** (ניתן ביום 11.3.2014), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בייבוא של סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל 6 גרם, מחולק ל-12 אריזות מארה"ב לישראל. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש שנגזר על הנאשם בערכאה הדיונית וחרף הליך שיקומי שעבר הנאשם, הוטלו על הנאשם **4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**.

ד. בת"פ (מח' ת"א) 40138/05 **מדינת ישראל נ' יגאל בן שמעון פדרמן** (ניתן ביום 25.3.2007), עמוד 5

הורשע נאשם על יסוד הודאתו בייבוא של סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל 187.26 גרם, בכך ששב מבוליביה לישראל כאשר ברשותו סם מסוג קוקאין בכיס מעילו ובנעליו, וכן בהחזקת סם מסוג חשיש לשימוש עצמי. על הנאשם, אשר החל הליך שיקומי ונוכח מצבו הבריאותי, הוטלו **18 חודשי מאסר על תנאי** שלא יעבור עבירת סמים למעט החזקת סם לצריכה עצמית או שימוש בסם, **6 חודשי מאסר על תנאי** שלא יעבור עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית או שימוש בסם, קנס בסך 3,000 ₪ וצו מבחן למשך 18 חודשים.

ה. בת"פ (רמ') 7325-10-16 **משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' שמואל סמי שמע** (ניתן ביום 11.5.2017), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בעבירות ייבוא סמים, גידול סמים, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם הזמין מהולנד, באמצעות האינטרנט, זרעים של סם מסוג קנאביס ובהמשך נתפסה בנמל התעופה בן-גוריון מעטפה ועליה מענו של הנאשם ובתוכה 25 זרעים של סם מסוג קנאביס. בגין עבירת ייבוא הסם נקבע **מתחם ענישה הולם שבין צו של"צ ועד 10 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו **5 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסרים מותנים, קנס בסך 8,000 ₪ ופסילת רישיון נהיגה למשך 6 חודשים.

ו. בת"פ (ת"א) 54179-09-14 **מדינת ישראל נ' אלכסנדר פרוצלוב** (ניתן ביום 26.5.2016), הורשע נאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר דיוני בעבירה של ייבוא סם מסוכן מסוג קנבוס מקנדה, באמצעות האינטרנט, ניסיון ייבוא של זרעי סם מסוכן מסוג קנבוס מספרד, באמצעות האינטרנט, וסחר בסם מסוכן מסוג קנבוס. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין מאסר לתקופה שיכול ותרוצה בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר**. על הנאשם, נעדר עבר פלילי, שעבר הליך שיקומי, נגזרו **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסרים מותנים, קנס בסך 1,500 ₪ וצו מבחן למשך 18 חודשים.

ז. בת"פ (אי') 16389-10-13 **מדינת ישראל נ' סבח מתתיה** (ניתן ביום 17.6.2014), הורשע נאשם על יסוד הודאתו בייבוא של סם מסוכן, בכך שהגיע למעבר הגבול טאבה באילת לאחר ששב ממצרים, כשבחזקתו סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 41.79 גרם מחולק ל-6 רצועות ושבר פלטה נוסף מוסלק בגרביו. נקבע **מתחם ענישה הולם שבין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל**. על הנאשם בעל עבר פלילי, הוטלו לאור נסיבותיו האישיות **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסרים מותנים והתחייבות.

ח. בת"פ (אי') 30518-07-11 **מדינת ישראל נ' רן אברהם** (ניתן ביום 12.1.2012), הורשע נאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר דיוני בעבירה של ייצוא מסחר והספקת סם ובעבירת החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, בכך שקיבל מאחר בשתי הזדמנויות סמים מסוכנים מסוג חשיש במשקל 100 גרם ובמשקל 199.3 גרם וחילק אותם לצורך הפצתם. על הנאשם, בן-19, נעדר עבר פלילי, שהחל הליך שיקומי, הוטלו **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסרים מותנים, צו מבחן למשך 12 חודשים, קנס בסך 2,500 ₪ והתחייבות.

ט. ת"פ (ב"ש) 1072/09 **מדינת ישראל נ' רוני סבג** (ניתן ביום 10.2.2010), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו במסגרת הסדר דיוני בסחר בסם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, ייצור הכנה והפקה של סם מסוכן ועבירות בנשק, בכך שגידל באדנית בחצר ביתו למעלה מ-250 שתילי סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל 866.9 גרם, החזיק בסמים מסוכנים מסוג קנבוס וחשיש, מכר סם מסוג קנבוס והחזיק מחסניות נשק. על הנאשם, בן 20, ללא הרשעות קודמות, הוטלו מטעמי שיקום **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסרים מותנים, קנס בסך ₪ 5,000 וצו מבחן למשך 3 שנים.

12. מכל המקובץ, סבורני כי **מתחם העונש ההולם** לעבירה שבוצעה על ידי הנאשם, בנסיבות ביצועה, הינו בין **מאסר למשך 3 חודשים (שיכול וירוצה בעבודות שירות) לבין 12 חודשי מאסר בפועל**, לצד ענישה מרתיעה וענישה כלכלית.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

13. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לעבירה בה הורשע הנאשם, יש לקבוע את העונש המתאים לו בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין. בגזירת העונש המתאים לנאשם שלפניי יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מן האמור בתסקיר שירות המבחן, חוות דעת הממונה על עבודות השירות, טיעוני הצדדים לעונש, עבר פלילי, דברי הנאשם לבית המשפט ועוד. בדרך זו חידד תיקון 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 05.5.2009)).

תסקירי שירות המבחן

14. שירות המבחן הגיש שלושה תסקירים בעניינו של הנאשם. בתסקיר מיום 07.08.2016, נסקרו קורות חייו ורקעו המשפחתי של הנאשם, אך בשל צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. נמסר כי הנאשם בן 33, פרוד מאשתו ואב לילדה בת 5 החיה עם אמה בחו"ל ואין הוא בקשר עמן. הנאשם יליד רוסיה ובגיל 18 עבר להתגורר בארצות הברית. לפני כשנתיים עלה ארצה וכיום מתגורר בתל-אביב. הנאשם נעדר עבר פלילי, בעל תואר ביחסים בינלאומיים אותו השלים במהלך שהותו בארה"ב, ועובד בשירות לקוחות טלפוני בתחום מכירת המשקפיים. הנאשם מסר לשירות המבחן כי בהיותו בן 25 החל לצרוך סמים ממריצים מסוג אקסטזי בנסיבות חברתיות ובאופן מזדמן. לפני כ-5 שנים החל להשתמש באופן מזדמן ובנסיבות חברתיות גם בסמים מסוג קנאביס. לדבריו, מאז שעלה ארצה נמנע משימוש בסמי רחוב. הנאשם שלל בעייתיות בתחום ההתמכרות לסמים ומסר כי כאשר התגורר בחו"ל נהג להזמין סמים באמצעות האינטרנט, אשר לטענתו לא היה מוגדר

אז מחוץ לחוק. בקשר לביצוע העבירה מסר הנאשם כי הזמין את החומר עבורו לצורך הרגעה, על רקע חרדות וקשיים רגשיים עמם התקשה להתמודד לאור עומס בעבודה וקשיי פרנסה. לדבריו לא היה מודע לחומרת העבירה ולעובדה כי מדובר בחומר אסור. שירות המבחן מסר כי הנאשם הודה בביצוע העבירה, הבין את חומרת מעשיו וטען כי עבירה זו חריגה להתנהלותו בדרך כלל. נמסר כי ההליך המשפטי עורר בחייו טלטלה משמעותית והבהיר לו את השלכות התנהגותו. בבדיקת שנתן שנערכה לנאשם במסגרת השירות לא נמצאו שרידי סם. על רקע דיווחיו של הנאשם על הפרעות שינה, לחץ, התכווצויות שרירים וכאבי ראש הופנה הנאשם לרופא משפחה ובבדיקתו לא נמצאו ממצאים חריגים. הנאשם הופנה לנוירולוג וניתן לו מרשם לטיפול תרופתי הרגעי. בנוסף הופנה הנאשם לבחינה מעמיקה של דפוסי השימוש בחומרים פסיכו אקטיביים וביטא הסכמה לפנות לאבחון ביחידה להתמכרויות אך צוין כי להערכת שירות המבחן נכונות הנאשם להשתלב במסגרת זו נובעת בעיקר ממוטיבציה חיצונית. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם בודד, נעדר מערכות תמיכה משמעותיות בחייו אשר מקדיש את מירב זמנו לעבודתו. להערכת שירות המבחן, השימוש בסמים היווה עבור הנאשם אמצעי להתמודדות עם קשיים רגשיים שחוה לאורך חייו ובעיקר מאז פירוק משפחתו. התגבשה הערכה כי בבסיס ביצוע העבירה לא עומדים דפוסי אישיות עברייניים מושרשים. נמסר כי ישנה חשיבות להעמקת תהליך האבחון על מנת לשלול דפוסי התמכרות. הנאשם הופנה לאבחון ביחידה לנפגעי סמים, ולשם כך נדחה המשך הדיון במספר חודשים.

15. ביום 29.11.2016 נתקבל תסקיר משלים ונמסר כי הנאשם נקלט ביחידה לנפגעי סמים בפתח תקווה, שם עבר להתגורר לאחרונה, הגיע לפגישות כנדרש ונפגש עם עובדת סוציאלית דוברת השפה הרוסית. בדיקות שנתן שמסר במסגרת זו נמצאו נקיות משרידי סם. הנאשם הציג מסמכים רפואיים מרופאה נוירולוגית מהם עלה כי הממצאים בעניינו תקינים. נמסר כי הנאשם הביע נכונות לשתף פעולה בהתאם לתנאי היחידה, אך מאחר והנאשם היה מצוי בתהליך ראשוני של השתלבות במסגרת, הערכה לגבי הזדקקותו לטיפול ובחינת דרכי הטיפול המתאימות, נדרש פרק זמן נוסף להערכת דרכי הטיפול המותאמות למצבו. לפיכך, נדחה המשך הדיון במספר חודשים נוספים.

16. ביום 02.04.2017 נתקבל תסקיר משלים נוסף ובו נמסר כי בתקופת הדחייה המשיך הנאשם את התהליך הטיפולי ביחידה לטיפול בהתמכרויות בפתח תקווה, הגיע כנדרש לכל המפגשים הטיפוליים ובהדרגה החל לשתף יותר בקורותיו. לאור מצבו הרגשי הירוד הופנה הנאשם לפסיכיאטר להערכת מצבו הנפשי. מסיכום בדיקתו הפסיכיאטרית של הנאשם עלה כי הנאשם סובל מהפרעות חרדה, פאניקה והפרעות דיכאון וכתוצאה ממצבו הרגשי חווה תסמינים סומטיים - גופניים. הומלץ על טיפול תרופתי והנאשם החל בביצועו. יחד עם זאת, להערכת העובדת הסוציאלית, הטיפול התרופתי אינו מסייע מספיק בייצוב מצבו הנפשי ונמסר כי בכוונתה להפנות את הנאשם לפסיכיאטר המתמחה בטיפול בבעלי רקע נפשי והתמכרות. נמסר כי הנאשם משתף פעולה עם התוכנית הטיפולית, ימשיך בטיפול פרטני כנדרש וכי יש בכוונתם לשלבו בקבוצה לדוברי רוסית שתיפתח בחודש יולי. הנאשם הביע שביעות רצון מהתהליך הטיפולי ונכונות להסתייע בטיפול פסיכיאטרי כדרך להתמודדות עם מצבו הרגשי. הנאשם חזר ומסר כי העבירה בוצעה בשל המצב הרגשי הירוד בו היה מצוי והביע חרטה על מעשיו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הנו אדם בודד הנעדר מערכות תמיכה משמעותיות בחייו המשקיע את מרבית זמנו בעבודתו. במסגרת תהליך האבחון התחדדה התרשמותם כי הנאשם סובל ממצב נפשי ירוד מגלה תסמיני דכאון וחרדה וזקוק לטיפול ההולם צרכיו. להערכת שירות המבחן הנאשם ביצע את העבירה על רקע קשיו להתמודד עם מצבו הנפשי הבעייתי, ומאחר ולא הצליח להיעזר בגורמי טיפול בהיותו עולה חדש. הנאשם פנה לשימוש בסמים ולהתנהלות שולית כמענה על קשייו הניכרים וכי ברקע לביצוע העבירה לא עומדים דפוסים עבריינים או שוליים מושרשים. נמסר כי הנאשם נעדר עבר פלילי והעבירה בה הורשע חריגה להתנהלותו בדרך כלל. שירות המבחן התרשם כי ההליך הפלילי היווה עבור הנאשם גורם מציב גבול ומשמעת. לאור שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן במסגרת תהליך האבחון, מזה 9 חודשים, ולאור השתלבותו החיובית במסגרת התהליך הטיפולי ביחידה לנפגעי סמים ובטיפול הפסיכיאטרי, הומלץ על המשך טיפול ביחידה לנפגעי סמים והמשך מעקב פסיכיאטרי כגורמים משמעותיים בהפחתת הסיכון. הומלץ להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במהלכה ימשיך הנאשם בטיפול במסגרת היחידה לנפגעי סמים ובמעקב פסיכיאטרי, לצד ענישה חינוכית קונקרטית בדמות של"צ בהיקף של 300 שעות וענישה מרתיעה צופה פני עתיד בדמות מאסר מותנה. שירות המבחן הוסיף כי למרות חומרת העבירה בה הורשע הנאשם, סבורים הם כי הטלת מאסר, גם אם ירוצה בעבודות שירות, יהווה ענישה שעלולה לגדוע את הליך השיקום בו מצוי הנאשם ולהוביל לפגיעה בעבודתו, המהווה גורם מארגן וממתן בחייו ועלולה להביא לנסיגה במצבו.

17. ביום 3.7.2017 התקבלה חוות דעת הממונה, אשר מצא את הנאשם מתאים לרצות עבודות שירות. צוין כי בדיקה לאיתור סם שמסר הנאשם נמצאה נקיה.

18. **שיקולים לחומרה:** בבסיס השיקולים לחומרה ניצבת חומרת העבירה שביצע הנאשם והמדיניות המשפטית בענישה בעבירה זו. בעניין זה יש להביא בכלל חשבון את שיקולי הרתעת היחיד והרבים, בעיקר נוכח ההשלכות החברתיות הקשות הכרוכות בעבירה זו. הגם שהנאשם קיבל אחריות על מעשיו והודה במיוחס לו, יש לתן הדעת לרקע שהביאו לביצוע העבירה, היותו אדם בודד וחסר תמיכה ומצבו הרגשי והנפשי הירוד, אשר יש בו כדי להגביר את הסיכון להישנות עבירות דומות ללא טיפול מתאים.

19. **שיקולים לקולה:** הנאשם הודה בכתב האישום שתוקן לקולה, לקח אחריות על מעשיו וחסך מזמנו של בית המשפט. הנאשם נעדר עבר פלילי ובפרק הזמן מאז ביצוע העבירה לא נרשמו לחובתו עבירות נוספות. שירות המבחן התרשם כי בבסיס ביצוע העבירות לא עומדים מאפיינים עברייניים מושרשים, אלא בעיות רגשיות שהובילו לשימוש לרעה בסמי רחוב ותרופות. הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן, לקח חלק בטיפול שיקומי ביחידה לנפגעי סמים והשתלב בטיפול פסיכיאטרי התרשמתי כי הנאשם פועל לשיקום אורחות חייו וחדל מצריכת סמים, כפי שהעידו הבדיקות שנערכו לו במסגרת שירות המבחן, ביחידה לנפגעי סמים ואצל הממונה על עבודות השירות. הנאשם הביע חרטה על מעשיו.

20. המקרה דנא הינו דוגמה למתח שבין חומרת העבירות המצדיקות ככלל השתת מאסר בפועל, לבין נסיבותיו האישיות של הנאשם ונסיבות ביצוע העבירה, לצד רצונו להשתקם ולפתוח פרק חדש בחייו, הנוטים לכיוון הימנעות מהשתת מאסר בפועל, אף כזה שירוצה בעבודות שירות.

שוכנעתי כי יש לעודד את הנאשם להמשיך בנתיב השיקומי ולחזק ידיו בדרך חייו החדשה. כולי תקווה כי אם יתמיד הנאשם בדרכו זו, ייתרם לא רק הוא עצמו, אלא גם החברה תצא נשכרת. בנסיבות אלה, הקלה בעונש במקרה דנא, תהווה תמריץ חיובי לנאשם להתמיד בדרך חיים נורמטיבית.

21. בנסיבות אלה, גילו הצעיר, נסיבות חייו, החרטה שהביע, שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, התמדתו בהליך השיקומי, הערכה החיובית של שירות המבחן בעניינו, התמדתו במסגרת עבודה מסודרת המלמדת על שאיפותיו לשמר אורח חיים נורמטיבי וחלוף הזמן מביצוע העבירה, מבלי שנודע על פתיחת הליכים נוספים נגדו, מצאתי הצדקה לחרוג לקולה ממתחם הענישה ההולם בעניינו, משיקולי שיקומו, מכוח סעיף 40ד לחוק העונשין.

22. לא נעלם מעיני הגמול הנדרש לנאשם, שישקף את הסלידה שחשה החברה נוכח מעשיו ואת הוקעתם הנדרשת. לאחר שהתרשמתי מטענות הצדדים, המלצות שירות המבחן ומכלול נסיבות העניין, נחה דעתי כי ראוי להעדיף בעניינו ענישה צופה פני שיקומו, להימנע ממתיחת מלוא שורת הדין למולו, ולהשיג את מטרות הענישה באמצעות השתת רכיבי גמול בדרך של עונש שיקומי שיתרום לחברה בדרך של צו שירות לתועלת הציבור וצו מבחן בהיקף נרחב מהמוצע בתסקיר שירות המבחן, לצד ענישה הרתעתית בדמות מאסר מותנה וענישה כלכלית בדמות קנס.

העונש המתאים לנאשם

23. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש בגין אירוע כתב האישום, כדלקמן:

א. שירות לתועלת הציבור בהיקף של 375 שעות במסגרת היחידה להתנדבות בפתח תקווה, בהתאם לתוכנית שירות המבחן ובפיקוחו, כאמור בתסקיר מיום 2.4.2017. הובהר לנאשם כי הפרת צו השל"צ עשויה לגרום להפקעתו, חידוש המשפט וגזירת עונשו מחדש.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יבצע כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מהיום יבצע כל עבירת סמים מסוג עוון.

ד. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים. הנני מחייב את הנאשם לשתף פעולה עם שירות המבחן ולפעול על פי

הנחיותיו. מובהר בזאת לנאשם כי באם לא יקיים צו זה, ניתן יהיה לחזור ולדון מחדש בשאלת העונש.

ה. קנס בסך 5,000 ₪ או מאסר למשך 30 יום תחתיו; הקנס ישולם ב-12 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון ישולם ביום 1.9.2017 ויתר התשלומים מדי ראשון לכל חודש שלאחר מכן. פיגור בתשלומים יחייב את הנאשם בתוספת ריבית פיגורים כחוק.

24. הנני מורה על השמדת הסמים באחריות המאשימה. יתר המוצגים יושמדו/יחולטו/יושבו, לשיקול דעת המאשימה.

25. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן בתל אביב ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"א תמוז תשע"ז, 05 יולי 2017, במעמד הצדדים.